

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Ideological

مسائل ایدئولوژیک

الحاج داکتر امین الدین سعیدی

۱۴ جولای ۲۰۱۳

احکام شیخوخت و یا کبر سن در رمضان:

شیخوخت و یا کبر سن بدین معنی است . آنده از مسلمانانی که توانندی گرفتن روزه را از دست داده باشند . به اساس این حکم الهی «و علی الذین یطیقونه فدیة طعام مسکین» پیران کهن سال که به زحمت می توانند روزه بگیرند فدیة ای که طعام یک مسکین باشد واجب است) .

(اطاقه) به معنی خیلی به زحمت و با صرف تمام قدرت کاری را انجام دادن است، و عرب وقتی کلمه (اطاقه) را به کار می برد، که قدرت انسان در انجام کاری به آخرین درجه ضعف خود رسیده باشد و متحمل ناراحتی و مشقت فراوان گردد.

در این آیت شریفه منظور از (یطیقونه) کسانی هستند که با مشقت فراوان می توانند روزه بگیرند، مانند اشخاص پیرو از کار افتاده و انسانهای بسیار ضعیف و لاغر ، و زنان شیرده به بچه ها ، و زنان حامله، و مریضهائی هستند که امید به بهبودی آنها نیست. بر این گونه اشخاص ، روزه گرفتن برایشان بسیار مشکل است. می توانند روزه نگیرند و طوری که قبلاً گفتیم این شخص به جای روزه، هر روز یک انسان فقیر را طعام دهند، طعامی که باید به اندازه ای باشد که یک انسان معتدل را سیر کند، و وقتی این فدیة را دادند دیگر قضای روزه بر آنان واجب نیست .

همچنان این حکم پروردگار شامل حال آنده از کسانی می گردد که به امراض مزمن که علاج دوباره آن غیر ممکن باشد نیز شامل می گردد . یعنی بر آنان گرفتن روزه فرض نیست در بدل آن می توانند کفاره دهند که همان سیر کردن یک روزه فرد مسکین بر او واجب می گردد .

در شریعت اسلام این عمل نوعی رخصت و آسانگیری از جانب پروردگار به شمار می آید؛ چنانکه می فرماید: (يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ) . (خداوند آسایش شما را می خواهد و خواهان زحمت شما نیست) (بقره/۱۸۵) و می فرماید: (وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمْ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ) (و در دین کارهای دشوار و سنگین را بر دوش شما نگذاشته است) (حج/۷۸) .

ابن عباس (رض) می گوید: (به انسان پیر و کهنسال اجازه داده شده است که در ماه رمضان روزه نگیرد، ولی به خاطر هر روز خوراک یک نفر فقیر را بپردازد، و قضای روزه بر او واجب نیست) .

و بخاری با عبارتی نزدیک به این حدیث از ابن عباس روایت نموده است که این آیت درباره سالخوردهگان و امثال آنها نازل شده است: (وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامِ مَسْكِينٍ فَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ) (و بر کسانی که توانایی انجام آن

را ندارند (همچون پیران ضعیف و بیماران همیشگی و کارگرانی که سالیانه پیوسته به کارهای سختی ، مانند استخراج زغال سنگ اشتغال دارند ، و زندانیان محکوم به اعمال شاقه‌ای که پیوسته به کار سنگین وادار می‌گردند) لازم است کفاره بدهند و آن خوراک مسکینی است (از خوراک متوسطی که به خانواده خود می‌خورانید و باید در برابر هر روزی يك خوراک متوسط که بتواند به طور معتدل مسکینی را سیر کند بپردازید) و هر که کار خیر را پذیرا شود (و بر مقدار فدیة بیفزاید ، و یا علاوه از روزه فرض ، روزه سنت نیز بگیرد) برای او بهتر است. { (سوره بقره/ آیت: ۱۸۴)

تتبع و نگارش :

الحاج داکتر امین الدین «سعیدی – سعید افغانی»

مدیر مطالعات ستراتژیک افغان و

مسؤول مرکز کلتوری دحق لاره-جرمنی